

Polonia, fabrica de armament a Europei: creșterea uriașă a exporturilor militare după 2022 **PAGINA 3**

Raport internațional: schimbările climaticeucid **PAGINA 3**

Stagnarea administrativă a Pieței Unice Europene, o piedică pentru competitivitatea blocului comunitar la nivel global **PAGINA 3**

TradeVille: Ford - rezultate peste așteptări **PAGINA 9**

Salvați Copiii lansează platforma interactivă "What's Next" pentru orientarea vocațională a elevilor **PAGINA 10**

Papa le cere școlilor să adopte tehnologia "fără teamă", dar cu discernământ **PAGINA 10**

Historia, rescrisă de noi descoperiri ADN **PAGINA 10**

GRAM AUR = 564,8733 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,4817 RON

EURO = 5,0829 RON

DOLAR = 4,3643 RON

„Problema numărul unu nu mai este generarea, ci transportul. Investițiile în infrastructura de transport și distribuție ar trebui să fie de patru ori mai mari decât cele în centralele electrice, dacă vrem un sector energetic durabil”, a spus Fațih Birol, directorul executiv al Agenției Internaționale a Energiei. (Sursa foto: https://www.iewa.org/)

CORESPONDENȚĂ DIN DANEMARCA

Geopolitica, schimbările climatice și inegalitatea rescriu viitorul energiei globale

Într-o lume aflată într-o transformare accelerată, frontierele energetice, tehnologice și geopolitice se estompează sub presiunea unui viitor incert, au afirmat participanții la Innovatoin Summit, eveniment care a avut loc în 22 și 23 octombrie la Copenhaga, în Danemarca, sub egida grupului Schneider Electric.

În deschiderea celei de-a doua zile a summitului, Fațih Birol, directorul executiv al Agenției Internaționale pentru Energie (AIE), a afirmat: „Umbră întinsească și lungă a geopoliticii se află pe stele tot în domeniul energiei. În mod normal, nu vorbesc despre geopolitică, dar astăzi nu pot înlăuna energia fără ea”.

Declarația, rostită cu gravitatea unui avertisment, a dat tonul unei dezbateri dominate de realismul crunt al lumii energetice contemporane, o lume în care siguranța, sustenabilitatea și echitatea devin tot mai greu de echilibrat.

Fatih Birol a descris, cu precizia unui arhitect al energiei globale, cele trei mari provocări ce definesc prezentul: securitatea energetică, schimbarea climatică și inegalitatea accesului la resurse.

„Securitatea energetică a fost întotdeauna dictată de contextul geopolitic. Astăzi nu mai este vorba doar despre petrol și gaze. Mineralele critice, lanțurile de aprovizionare, infrastructura de transport devin noile frontiere ale acestor țări”, a spus directorul executiv al AIE, adăugând: „Nu poți pune toate oulă într-un singur coș. Diversificarea este regula numărul unu a securității energetice”.

Schimbările climatice, a subliniat Fațih Birol, rămân o contradicție dură între realitate și acțiune: „Amul trecută fostei mai fierbințe din istorie.

Vedem valuri de căldură, secete, inundații, fenomene extreme tot mai frecvente, iar atenția politică globală față de această criză este în declin. În mod normal, impactul ar trebui să aducă mai multă acțiune, dar nu se întâmplă”.

Rețelele, veriga slabă a erei electrice

El a precizat că, în fața acestor înepții, cifrele devin argumentul suprem: „Datele căștigă întotdeauna. În ultimii zece ani, creșterea globală de energie a crescut, dar creșterea de electricitate a crescut de două ori mai repede. În următorii zece ani, va crește de șase ori mai mult decât creșterea totală de energie. Intrăm, fără îndoială, în era electricității”.

GEORGE MARINESCU
(continuare în pagina 12)

Sanevit Arad - cronica unei tranziții ratate

Teodor Nicolaescu, fost manager al fabricii: „Sanevit a fost un proiect corect și viabil, inițiat într-o perioadă în care România nu avea nicio fabrică de seringi și ace de unică folosință”

„Sanevit este o poveste tristă, o întreprindere distrusă de zvonuri și lipsă de management, deși fabrica avea utilaje performante și era în perfectă stare de funcționare”, conform fostului manager

Activele fostei fabrici de echipamente medicale, care includ un teren de peste 30.000 de metri pătrați în Arad, au fost vândute recent prin licitație publică, pentru 1,68 milioane de euro

După mai bine de trei decenii, povestea primei fabrici de seringi de unică folosință din țara noastră, Sanevit Arad, ajunge la un nou capitol: activele companiei au fost vândute prin licitație publică pentru suma de 1,68 milioane de euro. Fosta uzină, aflată de câțiva ani în faliment, a fost cumpărată de un simbol al industriei medicale românești și a proiect strategic al anilor '80, însă a rămas în întregi în paragina, în urma eșecurilor repetate de privatizare, a lipsei de comenzi din sistemul sanitar și a unei concurențe foarte puternice din import.

Deocamdată, noul proprietar nu și-a anunțat intențiile. Însă faptul că fabrica nu mai funcționează de peste un deceniu sugerează că reluarea producției este puțin probabilă. În aceste condiții, vânzarea pare mai degrabă să marcheze finalul unei investiții ambicioase inițiate în perioada comunistă, transformată treptat într-un simbol al tranziției economice eșuate și al pierderii unei capacități industriale esențiale.

mi-a spus că semnase un contract cu acționarii Sanevit pentru realizarea unei oferte publice, adăugând, cu mare entuziasm, că este vorba despre un plasament garantat, în sensul că «le garantează că se vând». I-am spus că, pentru un intermediar într-o piață de acțiuni, plasamentul garantat înseamnă că brokerul sau banca de investiții care se ocupă de plasarea acțiunilor le cumpără pe cele care nu se vând. Totuși, Sorin Vântu nu greșește complet, pentru că în momentul respectiv, la noi lipsea legislația și nu existau detalii cu privire la plasamente. Până la urmă, la finalul ofertei am luat noi - puternice din import”.

ANDREI IACOMI
(continuare în pagina 8)

Un proiect strategic gănit în timpul comunismului, cu finanțare internațională

Teodor Nicolaescu, fost manager general al companiei, spune că Sanevit Arad a fost un proiect „corect și viabil”, inițiat pe vremea lui Ceaușescu la sfârșitul anilor '80, într-o perioadă în care România nu avea nicio fabrică de seringi și ace de unică folosință.

„Din punct de vedere tehnologic, tocmai se abandonau seringile clasice din sticlă, care se sterilizau prin fierbere și se treceau la utilizare pe scară largă a seringilor și acelor de unică folosință. Proiectul era în curtea cătorva întreprinderi care, în anul 1990 - când mai toate proiectele inițiate de stat erau puse sub semnul întrebării - au devenit acționarii principali ai Sanevit”, ne-a declarat fostul manager Sanevit.

Domnia sa adăugă: „Chiar în mai 1995, când am ajuns la Gelsor ca director general, Sorin Ovidiu Vântu

„Cea mai mare problemă pentru producția de seringi și ace este piața de desfacere”

TEODOR NICOLAESCU, fost manager al Sanevit

Blocajul de la Bruxelles; dilema UE privind activele înghețate ale Rusiei

Liderii europeni nu au ajuns la un acord privind utilizarea activelor financiare înghețate ale Rusiei nici la ultima întâlnire la nivel înalt.

Decizia a fost blocată de Belgia, unde își au sediul depozitarii și casa de compensare Euroclear, care a cerut neutralizarea riscurilor și confiscarea activelor Rusiei deținute în toate țările UE.

După o amănă cotidianii belgieni De Tijd, Comisia Europeană propune utilizarea unor active de circa 140 de miliarde de euro, aflate în custodia Euroclear, pentru garantarea unui împrumut similar acordat Ucrainei, astfel încât să fie evitată utilizarea noțiunii de „confiscare”.

Ucraina va rambursa creditul doar dacă primește despăgubiri de război de la Rusia, însă opiniile care consideră realist un astfel de scenariu sunt inexistente.

În aceste condiții, creditul acordat Ucrainei va ajunge în datorile publice ale țărilor UE. „Politicile sunt în pleacă, iar multe țări se confruntă cu o datorie publică extrem de mare. Dacă garanțiile suplimentare pentru Euroclear se dovedesc a fi prea mari, ele vor trebui, de asemenea, incluse în datorile publice ale acelor țări”, a precizat un oficial european pentru cotidianul belgian.

Creșterea datorilor publice nu reprezintă, însă, partea cea mai importantă a problemei ridicate de eventuala confiscare a activelor financiare ale Rusiei. La fel cum nu sunt nici pierderile de peste 200 de miliarde de euro generate de o confiscație a activelor occidentale din Rusia.

Adevăratele implicații majore au fost de serse de ministrul apărării din Belgia.

(continuare în pagina 12)

Cât aur a mai rămas de extras la nivel global?

Realitatea aurului este unul dintre motivele pentru care acest metal rămâne un refugiu sigur și căutat. În 2025, prețul metalului galben a înregistrat cea mai puternică creștere din ultimii ani, urcând cu peste 50% pe măsură ce investitorii globali reacționează la incertitudinea din economia mondială.

Dacă tot aurul extras vreo două - aproximativ 216.000 de tone - ar fi totuși la un loc, ar forma un cub înălț de numai 22 de metri, aproximativ înălțimea unei clădiri cu patru etaje, potrivit www.metallcapitalist.com.

Între timp, rezervele de aur dovedite și recuperabile din punct de vedere economic ale lumii totalizează aproximativ 64.000 de tone, formând un cub mai mic de 15 metri, conform sursei citate care, în baza datelor Consiliului Mondial al Aurului, ale Serviciului Geologic al SUA (USGS), respectiv ale enciclopediei Britannica, prezintă situația aurului la nivel global.

Cât aur există și cât a mai rămas

Apropie trei sferturi din aurul

cunoscut a fost deja extras. Pe măsură ce noile descoperiri devin mai rare și costurile de minerit cresc, accentul se îndreaptă din ce în ce mai mult către reciclare și îmbunătățirea tehnologiei de recuperare.

Așa cum arăta anterior sursa menționată, aurul deja extras 216.265 de tone de aur, iar rezervele rămase ating 64.000 de tone.

Ace mai mare extracție a aurului în era modernă

Doi treimi din tot aurul miniat vreo două au fost extrase începând cu anul 1950, datorită progreselor tehnologice și cererii industriale. Era postbelică a inaugurat mine la scară largă în cariere de schiste și tehnici eficiente de rafinare. Astăzi, ratele de extracție înclinăse pe măsură ce conținutul de minerale scade, dar stoac total de la suprafață continuă să crească lent în fiecare an, înlocuind sursa amintită.

De tot aurul extras, aproximativ 45% există sub formă de bijuterii, în timp ce 22% este de fapt sub formă de lingouri și monede. Băncile centrale dețin, împreună, aproximativ 17% folositul aurului ca o protecție strategică

impotriva inflației și a instabilității geopolitice. Aurul este utilizat și în tehnologie și în alte industrii, alimenând componente electronice și aerospațiale.

Maxim istoric al prețului aurului, în 2025

Prețul aurului a atins recent, pentru prima dată, pragul de 4.000 de dolari americani, în condițiile în care investitorii au căutat un refugiu sigur față de un dolar mai slab, de volatilitatea geopolitică și incertitudinea economică.

În același timp, China și alte țări și-au diversificat investițiile în aur, îndepărtându-se de obligațiunile de trezorerie ale SUA, respectiv orientându-se către aur, în urma sancțiunilor dure impuse de Washington Rusiei după invazia Ucrainei din 2022. Investiții individuale au făcut, de asemenea, plasamente în aur ca protecție împotriva inflației persistente.

În aceste condiții, cotaja aurului a urcat cu peste 50% anul acesta.

Se poate găsi mai mult aur?

Deși rezervele economice de aur

din pământ se ridică la aproximativ 64.000 de tone, acest număr include tot aurul rămas. Există mai multe zăcăminte de aur nedescoperite, iar pe măsură ce prețul metalului crește, zăcămintele mai mici sau cu conținut scăzut de aur devin mai fezabile din punct de vedere economic. Prețurile ridicate creează, de asemenea, stimulente pentru exploratori să caute mai mult aur, ceea ce duce la noi descoperiri.

Cererea globală de aur - solidă în ultimul deceniu

Cererea globală de aur a menținut solidă în ultimul deceniu, alimentată de consolidarea rezervelor băncilor centrale, creșterea de investiții și de bijuterii, anulăți www.capitalist.com, care a prezentat, luna trecută, cele mai importante țări producătoare de aur din 2010 până în 2024, evidențind evoluția acestora în domeniu.

În timp ce unele țări și-au crescut semnificativ producția de aur, altele au înregistrat scăderi notabile, conform datelor Consiliului Mondial al Aurului (WGC). (A.V.)

(continuare în pagina 4)